

Advies aan Provinciale Staten		Uw contactpersoon
		S. Neeskens AD/STG
		Doorkiesnummer +31 235145282 neeskenss@noord-holland.nl
Tbv Statenvergadering d.d	06-02-2023	
Commissie NLG		
Datum commissievergadering	16-01-2023	
		27 januari 2023 1 6
Onderwerp: Initiatiefvoorstel "Grijs- en regenwatersystemen"		

De commissie NLG adviseert:

Het initiatiefvoorstel "Grijs- en regenwatersystemen" als bespreekstuk te agenderen voor de Statenvergadering van maandag 6 februari.

Uittreksel van het concept-verslag NLG 16-01-2023:

A-agenda water

8.a Water: Initiatiefvoorstel ChristenUnie "Grijs- en regenwatersystemen"

Op 18 oktober 2022 hebben Gedeputeerde Staten een verzoek ontvangen om advies uit te brengen over een initiatiefvoorstel van de ChristenUnie over "Grijs- en regenwatersystemen". Om aanjager te worden van innovatie op het gebied van drinkwaterbesparing wordt een voorstel gedaan voor een opdracht van Provinciale Staten die bestaat uit zeven punten.

De **voorzitter** zal eerst het woord geven aan de indiener: mevrouw **Hoogendoorn** (ChristenUnie). Daarna reageert de rest van de commissie.

Mevrouw **Hoogendoorn** (ChristenUnie) licht de inhoud van het initiatiefvoorstel kort toe. Het is gericht op drinkwaterbesparing. Van de Provincie – als enige aandeelhouder van PWN Waterbedrijf Noord-Holland – vraagt zij een stimulerende en onderzoekende rol bij het realiseren van die besparing. Zij spreekt haar teleurstelling uit over het negatief advies op alle zeven gedane voorstellen.

Mevrouw **Hoogendoorn** is van mening dat veranderende omstandigheden vragen om nieuwe rollen van de Provincie.

Zij doet een beroep op de coalitiepartners om hun gevoel te laten spreken. Aan de commissieleden vraagt zij om aan te geven welke van de zeven voorstellen zij zouden willen steunen en van de gedeputeerde wil zij weten of zijn reactie op haar voorstel is afgestemd met de gedeputeerde die belast is met het klimaat.

Eerste termijn

Mevrouw **Gonggrijp** (D66) zegt dat innovatief watergebruik en besparing van water mogen rekenen op steun van D66 als dat binnen de regels gebeurt en zonder gevaar voor de volksgezondheid. Hoewel D66 ontvankelijk is voor het argument of een voorstel tot het provinciale takenpakket behoort, vindt zij de reactie geen recht doen aan de invloed van de provincie en het belang en urgentie van dit onderwerp. Daarom vraagt zij de gedeputeerde om te bekijken wat er wél kan om deze maatschappelijke opgave vanuit de provinciale rol te stimuleren.

De heer **Dijk** (CDA) zegt deels enthousiast te zijn over het initiatiefvoorstel. Hij ziet de risico's voor de volksgezondheid als een uitdaging. Grijswaterzuivering per huishouden lijkt hem bijvoorbeeld geen goed idee. Daarentegen steunt hij het voorstel voor het regenwatersysteem. Hij vraagt aan de portefeuillehouder om mee te denken over wat er wél tot de mogelijkheden behoort. Tevens vraagt hij of de voorstellen die betrekking hebben op het provinciaal vastgoed goed onderzocht zijn. Het initiatiefvoorstel dateert immers van 18 oktober jl. Kan het zijn dat de mogelijkheden voor het provinciaal vastgoed eerder onderzocht zijn? Ten slotte vraagt hij of de portefeuillehouder de noodzaak inziet om beter met drinkwater om te gaan en of hij diezelfde mening toegedaan is met betrekking tot regenwater?

Statenlid **Kostiç** (PvdD) spreekt volledige steun uit voor het voorstel omdat het aanzet tot bewustwording over watergebruik. Als voorbeeld stelt zij dat één hamburger qua watergebruik gelijkstaat aan één maand douchen.

De heer **Dijk** (CDA) zegt dat hetgeen statenlid **Kostiç** benoemt, gebaseerd is op circulatie van het watersysteem.

Statenlid **Kostiç** (PvdD) verwijst naar de Universiteit Twente en water footprint-afdrukken voor informatie over het waterschaarste en het landbouwsysteem.

De heer **Dijk** (CDA) zegt dat met name de agrarische sector het water doorcirculeert en vraagt zich af waar statenlid **Kostiç** haar beweringen op baseert.

Statenlid **Kostiç** (PvdD) biedt aan om de heer **Dijk** (CDA) toegang te verschaffen tot de eerdergenoemde informatiebronnen.

Mevrouw **De Groot** (SP) roept de provincie op om, vanuit haar voorlichtende en activerende rol, het voorstel van de ChristenUnie over de nemen.

Statenlid **Cardol** (GL) is blij met het voorliggend voorstel en vindt de reactie van GS teleurstellend defensief. Het Statenlid somt een aantal voorbeelden op van innovatief watergebruik waar overheden bij betrokken zijn.

Hoewel het statenlid sommige argumenten van GS valide vindt, pleit het statenlid voor een positieve benadering. Daarbij hoort een provinciale rol in voorlichting, advisering, ondersteuning en op termijn wellicht ook in aanpassing van plannen en verordeningen. Het statenlid roept op om de waterrotonde in Gelderland als goed voorbeeld te nemen, want herstel van grondwatervoorraden is een onderdeel van het NPLG en daar moet de provincie mee aan de slag.

Vooralsnog steunt GroenLinks alle zeven voorstellen en het statenlid verneemt graag helderder dan tot nu toe onderbouwd, waarom de voorstellen niet kunnen.

De heer **De Wit** (VVD) benadrukt dat mensen zelf innovatief kunnen omgaan met water. Daar hebben ze de provincie niet altijd bij nodig. De VVD is met name beducht voor de gevolgen van het vermengen van soorten water en wil hier niet aan voorbijgaan. De VVD stopt liever energie in het aanpakken van bijvoorbeeld woningbouw, energietransitie en stikstofproblematiek.

Mevrouw **Gonggrijp** (D66) vraagt aan de heer **De Wit** (VVD) of het geen overheidstaak is om mensen te inspireren tot gedragsverandering zodat onze opgaven kleiner worden.

De heer **De Wit** (VVD) ziet vooralsnog geen rol van de overheid op dit punt.

Mevrouw **Gonggrijp** (D66) vraagt of mensen niet gestimuleerd moeten worden om anders om te gaan met water. Het gaat namelijk om onze watervoorziening en dat is iets cruciaals.

De heer **De Wit** (VVD) wijst op de inspanningen van de provincie die ertoe leiden dat bedrijven regenwater opvangen en gebruiken. Daarnaast hoeft de gedragsverandering niet verder gestimuleerd te worden omdat mensen de mogelijkheden om zuinig met water om te gaan zelf ook zien en aangrijpen.

Statenlid **Kostiç** (PvdD) brengt in herinnering dat de heer **De Wit** (VVD) een initiatiefvoorstel had ingediend over opvolging bij boeren en vraagt zich af hij dit wel een kerntaak van de overheid acht.

De heer **De Wit** (VVD) zegt dat de VVD met dat initiatiefvoorstel een andere blik op de agrarische sector heeft willen werpen. Een andere blik dan een sector die alleen maar stikstof

uitstoot. Die andere blik was nodig omdat de provincie heel veel te maken heeft met mensen die ondernemen of zouden willen ondernemen in die sector.

Statenlid **Kostiç** (PvdD) concludeert dat de VVD het geen kerntaak vond maar het belangrijk genoeg vond om daarin in te grijpen.

De heer **De Wit** (VVD) zegt dat dit een onjuiste constatering is. Het is een andere invalshoek op iets wat wel degelijk tot de kerntaken behoort.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) is evenals D66 en GroenLinks benieuwd naar welke stappen er wel genomen kunnen worden en zegt toe aan de ChristenUnie dat zij zich zal inzetten op de genoemde onderwerpen indien zij gekozen wordt in het waterschap.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) kan zich vooral vinden in de benadering van de heer De Wit (VVD): welk probleem wordt hier nou opgelost?

Hij ziet bij geen van de zeven punten een rol weggelegd voor de provincie.

Gedeputeerde **Loggen** zegt dat binnen het speelveld, zoals dat gedefinieerd is in Nederland, (nog) geen rol is voor de provincie. Wie het anders wil moet zich richten tot de Tweede Kamer en het kabinet om het Bouwbesluit aan te passen. Deze aanpassingen worden dan veilig in regelgeving vervat en daarmee wordt duidelijkheid gecreëerd voor de bouwsector.

Aanpassingen binnen provinciaal vastgoed zijn altijd mogelijk maar die gaan veel geld kosten. De Staten zullen dat geld vrij moeten maken.

De gedeputeerde wijst erop dat PWN bezig is met industriewater. In de agrarische sector draaide het project 'spaarwater'. Hiermee wordt de sector gestimuleerd om zelf water op te slaan. Datacenters worden gestimuleerd om water op te vangen.

De gedeputeerde roept op om aan te sluiten bij initiatieven die het Rijk neemt en die niet te doorkruisen. Dat zou namelijk het effect zijn van het voorliggende initiatiefvoorstel.

Zijn voorstel is dus om nadrukkelijker aan te sluiten bij het Rijk en te bekijken wat er op korte en middellange termijn valt te verwachten **en dat hij de commissie daarover** rapporteert.

Daarmee krijgen we niet op korte termijn wat de ChristenUnie beoogt maar voor de langere termijn een veel duidelijkere, bondiger en veiliger route om duurzaam met watergebruik om te gaan.

Ten slotte zegt de gedeputeerde dat de reactie integraal is vastgesteld door GS.

De **voorzitter** vat samen dat enerzijds de gedeputeerde aan de ChristenUnie voorstelt om aan te sluiten bij het Rijk. Anderzijds blijkt uit de eerste termijn dat er steun is bij een aantal partijen. Dit zou kunnen uitmonden in een voordracht in PS.

De ChristenUnie zou helderheid hierover kunnen verschaffen in de tweede termijn.

Tweede termijn

Mevrouw **Hoogendoorn** (ChristenUnie) wil niet achteroverleunen en wachten op het Rijk. Ze wil aan de slag met de voorstellen die genoemd staan in notitie. Ze vindt het niet realistisch om anno 2022 te schermen met gevaar voor de volksgezondheid bij het aanpassen van een leiding binnenshuis. Ze hoopt op een reactie van de andere commissieleden minus de VVD. Aanpassingen hoeven niet in alle vastgoedobjecten maar een voorbeeldproject waarin de provincie regenwater opvangt moet mogelijk zijn. Verder hoopt zij dat er wat mogelijk is op het gebied van hergebruik en recycling van water.

De **voorzitter** roept de commissieleden op om hun oordeel over de zeven punten uit het voorstel te geven.

Mevrouw **Gonggrijp** (D66) staat positief tegenover het eerste punt (het loket) uit het voorstel en zou dat verder uitgewerkt willen zien. Ook wil ze kijken of de provincie een initiërende rol kan spelen richting bouwbesluiten als het gaat over nieuwbouw.

De heer **Dijk** (CDA) stelt een vraag aan de ChristenUnie en de gedeputeerde: voelen zij er wat voor om als eerste de hand op te steken als er een pilot voorgesteld wordt voor een nieuw te bouwen woonwijk met dit soort systemen?

Mevrouw **Hoogendoorn** (ChristenUnie) antwoordt hier bevestigend op.

Mevrouw **De Groot** (SP) adviseert de ChristenUnie om de door GroenLinks genoemde projectvoorbeelden mee te nemen in een aangepast voorstel.

Statenlid **Cardol** (GL) bespeurt geen urgentie bij gedeputeerde **Loggen** en de VVD. Het statenlid blijft erbij dat de provincie samen met anderen – bijvoorbeeld de gemeente – burgers kan stimuleren en ondersteunen. Het statenlid adviseert de ChristenUnie om het voorstel aan te vullen en eventueel over te tillen naar een volgende Staten, na de komende verkiezingen.

De heer **De Wit** (VVD) heeft niks toe te voegen aan zijn eerdere bijdrage maar staat ervoor open om verder mee te denken indien er een vervolg op dit voorstel komt. Hij doet tevens de suggestie om met een aantal relevante partijen (o.a. PWN en waterschap) de kansen te bespreken van het pilotproject dat het CDA voorstelde.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) constateert naar aanleiding van de discussie dat een kerntakendiscussie noodzakelijk is. Verder sluit zij zich aan bij het voorstel van GroenLinks om de notitie over te tillen naar de volgende Staten.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) heeft er alle vertrouwen in dat de PWN in staat is om toekomstige waterproblemen op te lossen.

Gedeputeerde **Loggen** benadrukt dat ingrepen die vallen buiten het bouwbesluit altijd leiden

tot kosten voor de initiatiefnemer en adviseert om de suggestie van statenlid **Cardol** (GL) te volgen en het voorstel over de Staten heen te tillen.

Hij herhaalt dat het Rijk reeds bezig is met onderzoeken die zich richten op technieken en regelgeving, gericht op nieuwbouw. Aansluiten bij het Rijk zal in de kosten schelen omdat er dan geen bouwers door middel van financiële prikkels verleid hoeven te worden tot ingrepen die niet onder het bouwbesluit vallen.

Hij trekt zich de opmerking van statenlid **Cardol** (GL) over het vermeende gebrek aan urgentie aan. Dit is namelijk niet het geval.

Statenlid **Cardol** (GL) licht toe dat de urgentie van de gedeputeerde niet blijkt uit de brief.

Gedeputeerde **Loggen** staat stil bij enkele nieuwe ontwikkelingen op het gebied van water. Zo is er sprake van waterprofielen voor het bedrijfsleven, gericht op het verminderen van waterverbruik. Daarnaast spreekt hij met PWN over nieuwe slimme watermeters waarmee heel nauwgezet het waterverbruik in de eigen woning gevolgd kan worden.

Hij wijst er nadrukkelijk op dat het gezondheidsargument ook door de deskundigen uit de watersector zelf wordt gehanteerd.

Mevrouw **Hoogendoorn** (ChristenUnie) bedankt de commissieleden en de gedeputeerde voor hun inbreng. Zij blijft het oneens met de gedeputeerde en zegt dat nieuwbouw slechts een klein deel is van het grotere geheel. Daar komt regelgeving vanuit het Rijk over maar er is zoveel meer wat de provincie zou kunnen doen.

De ChristenUnie gaat in beraad en het vervolg komt vóór of na 15 maart a.s.